**Onnettomuustutkintakeskuksen tutkintapäätös (M2026-1) koskien Kemin Ajoksessa tapahtunutta öljyvuotoa / Vesianalyysien tuloksia**

**Lupajaosto 19.03.2026 § 21**

**Valmistelu** ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

**Liitteenä** on Onnettomuustutkintakeskuksen 24.2.2026 tekemä päätös (OTKES/17/2026; OTKES-AK-2026-67), jolla se käynnistää turvallisiuus-tutkinnan vesiliikenneonnettomuudesta, jossa hinaaja Jääsaloa tankattaessa pääsi noin 10 $m^3$ kevyttä polttoöljyä Kemin Ajoksen satama-altaaseen 12.2.2026.

Onnettomuustutkintakeskuksen Internet-sivuilla (26.2.2026) asiasta on tiedotettu seuraavasti:

## ”Turvallisuustutkinnan keskiössä yhteiskunnan varautuminen talviolosuhteissa merellä tapahtuviin öljyvuotoihin”.

**Onnettomuustutkintakeskus käynnistää turvallisuustutkinnan vesiliikenneonnettomuudesta, jossa hinaaja Jääsalolta pääsi noin 10 $m^3$ kevyttä polttoöljyä Kemin Ajoksen satama-altaaseen 12.2.2026.**

*”Tämä onnettomuus sai jo mediassakin paljon huomiota. On syytä todeta heti kättelyssä, että tämä öljyvuoto ei ole katastrofaalinen, mutta EU-direktiivi luokittelee sen merkittäväksi. Kansainvälinen säädöstö vaikuttaa osaltaan turvallisuustutkinnan käynnistämiseen. Olemme saaneet hyvin tietoa muilta viranomaisilta, joten olemme voineet rauhassa selvittää tapahtumaa ”, kertoo tutkinnanjohtaja Ilkka Kervinen.*

*Tulemme tutkinnassa keskittymään erityisesti öljyvuodon tapahtumaketjun, torjuntatoimien ja viranomaisten yhteistyökäytäntöjen selvittämiseen sekä lupa- ja valvontaviranomaisten toimintaan”, lisää Kervinen.*

*Itämeri on monella tapaa poikkeuksellinen merialue ja öljyntorjunta etenkin talviolosuhteissa on vaikeaa. Käytännössä tästä ei ole osaamista kuin Ruotsilla ja meillä näillä muuttujilla. Tämä tutkinta antaa mahdollisuuden selvittää kokemuksia torjuntatoimista ja niiden toimivuudesta. Annamme turvallisuussuosituksia tutkinnan valmistuessa. Ennakointi ja varautumisen kehittäminen auttavat meitä valmistautumaan tämän tyyppisiin onnettomuuksiin – sekä niiden ennalta ehkäisemiseen ”, toteaa Kervinen*

*Turvallisuustutkinnan tarkoituksena on yleisen turvallisuuden parantaminen ja uusien onnettomuuksien ja vaaratilanteiden ennaltaehkäisy. Turvallisuustutkinnassa ei puututa syyllisyys- ja vahingonkorvauskysymyksiin.*

*Turvallisuustutkinnan kesto on noin 9-12 kuukautta”.*

**Liitteenä** on Sweco Finland Oy:n 17.02.2026 tekemä tutkimussuunnitelma Ajoksen sataman öljyvahingon vesistötutkimuksista, joilla pyritään kartoittamaan öljyhiilivetyjen esiintyminen vesistössä.

Ensimmäinen vesistönäytteiden otto on toteutettu viikolla 8/2026 ja niitä otetaan 1-2 viikon välein, kunnes lupa- ja valvontavirasto päättää tarkkailun lopettamisesta.

**Liitteenä** on 18.2.2026 otettujen vesianalyysien tulokset.

Pelastuslaitos on siirtänyt jälkitorjuntavastuun 20.02.2026 Kemin kaupungin ympäristötoimialalle pelastuslain (379/2011) § 34 ja § 40 perusteella.

**Esittelijä** Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

**Päätösehdotus** Merkitään tiedoksi.

**Päätös** Merkittiin tiedoksi.

**Lupajaosto 16.04.2026 § 30**

**Valmistelu** Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

**Liitteenä** on 25.2, 26.2. ja 3.3.2026 otettujen vesinäytteiden tulokset. Öljyhiilivetyjakeita ei havaittu näytteenottokerralla. LVV:n edustajan mukaan näytteenotto jatkuu vielä tänä keväänä.

**Liitteenä** on 18.3.2026 otettujen vesianalyysin tulokset näytepisteiltä Perämeri LAV1, KE9 ja KE11. Öljyhiilivetyjakeita ei havaittu näytteenottokerralla.

**Esittelijä** Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

**Päätösehdotus** Merkitään tiedoksi.

**Päätös** Merkittiin tiedoksi.

**Lupajaosto 21.05.2026 § 40**

**Valmistelu** Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

**Liitteenä** on 18.2.2026, 3.3.2026 ja 27.03.2026 otettujen vesianalyysien tulokset.

**Liitteenä** on sähköpostiketju, jonka mukaan laituri 3 avataan laivaliikenteelle ja Lupa- ja valvontaviraston ylitarkastajan ilmoitus, jonka mukaan näytteenotto voidaan lopettaa tältä erää ja lopetusnäytteet voidaan ottaa toukokuun lopussa edellytyksellä, että jos satama-altaassa havaitaan enempi öljyä, niin näytteenotto mietitään uusiksi.

**Esittelijä** Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

**Päätösehdotus** Merkitään tiedoksi.

**Päätös** Merkittiin tiedoksi.

**Lupajaosto 18.06.2026 § 59**

**Valmistelu** Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

**Liitteenä** 25.5.2026 otettujen vesianalyysien tulokset.

Sähköpostin mukaan 25.5.2026 tapahtuneella näytteenottolla ei missään pisteessä eikä millään syvyydellä havaittu enää öljyhiilivetyjä, sillä kaikki pitoisuudet olivat alle määritysrajojen.

Loppuraportti pyritään saamaan valmiiksi kesäkuun aikana.

**Esittelijä** Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

**Päätösehdotus** Merkitään tiedoksi.

**Päätös** Merkittiin tiedoksi.

**Lupajaosto 17.09.2026 § 83**
**121/11.01.04/2026**

**Valmistelu** Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

**Liitteenä** Sweco Oy:n loppuraportti (työnumero 25025014; pvm 30.6.2026) Ajoksen satamassa tapahtuneesta öljyvahingosta.

**Esittelijä** Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

**Päätösehdotus** Merkitään tiedoksi.

**Päätös** Merkittiin tiedoksi.